

Full Cost Analysis of the Student Loan Disbursement Process: A Case Study of the Iranian Ministry of Health's Student Welfare Fund

Safaei Lari. Majid¹, Mohammadi. Ali Akbar², Raeisi. Hamid², Raeisi. Zakieh^{1*}

1- Department of Health Management, Policy and Economics, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences(TUMS), Tehran, Iran.

2- Students' Welfare Fund, Iranian Ministry of Health and Medical Education, Tehran, Iran.

Received Date: 2025.7.16

Accepted Date: 2025.9.1

*Corresponding Author Email:
zakiyeh.reisi@gmail.com

Abstract

Background and purpose: The Student Welfare Fund of Iran's Ministry of Health is a public institution tasked with providing financial aid to medical students. Amid growing demand for these services and constrained government resources, a comprehensive analysis of the full cost of loan disbursement is crucial for ensuring operational efficiency and financial sustainability.

Methods: This applied, descriptive study conducted a retrospective cost analysis from the perspective of the Student Welfare Fund. The study population comprised all student loan records processed during the 2024 fiscal year. A hybrid top-down and bottom-up costing methodology was employed to determine the full cost of the loan disbursement process. Data were extracted from the Fund's internal financial records, annual reports, and publicly available price lists for equipment and consumables, and subsequently analyzed using Microsoft Excel.

Results: The full cost per loan processed was lowest for single-student academic and essential-needs loans, at IRR 33,538,137, and highest for housing deposit loans, at IRR 56,743,475. The total cost for all student loans disbursed during the 2024 fiscal year amounted to IRR 124,222,283,295.

Conclusion: Processing times were shortest for academic loans and longest for housing deposit loans. Human resources constituted the largest cost component in the disbursement process. Despite the significant personnel costs, a comparison between the full costs and the service fees collected suggests that the Fund's operational processes and staff performance are acceptably efficient.

Keywords: Cost Analysis, Student Loan, Full Costing, Student Welfare Fund, Ministry of Health, Iran

Copyright©2025 Scientific Association of Hospital Affairs, and Tehran University of Medical Sciences. Published by Tehran University of Medical Sciences. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

محاسبه هزینه تمام شده فرآیند پرداخت وام‌های دانشجویی: یک مطالعه موردی صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت ایران

مجید صفایی لاری^۱، علی اکبر محمدی^۲، حمید رئیسی^۱، زکیه رئیسی^۱

۱- گروه مدیریت، سیاست‌گذاری و اقتصاد سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۲- صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: در ایران، صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت متولی ارائه تسهیلات مالی به دانشجویان علوم پزشکی می‌باشد. با توجه به رشد تقاضا برای این خدمات و محدودیت منابع مالی دولت، محاسبه هزینه تمام شده این تسهیلات از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار است.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع کاربردی، توصیفی و هزینه‌یابی گذشته‌نگر است و از دیدگاه صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت انجام شده است. جامعه پژوهش شامل کلیه اسناد تسهیلات دانشجویی می‌باشد. داده‌های مربوط به سال مالی ۱۴۰۳ و تنها وام‌های در حال اجرا و قابل پرداخت در این سال مورد بررسی قرار گرفت. برای محاسبه هزینه تمام شده از روش ترکیبی بالا به پایین و پایین به بالا استفاده شد. اطلاعات هزینه‌های داخلی صندوق و منابع آنلاین برای اقلام تجهیزاتی و مصرفی استخراج شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از Microsoft Excel انجام گرفت.

نتایج: هریک از اسناد وام تحصیلی مجردی و یا ضروری با هزینه ۳۳۵,۳۸,۱۳۷ ریال کمترین و هر یک سند ودیعه مسکن با ۵۶,۷۴۳,۴۷۵ ریال بیشترین هزینه تمام شده را دارند. هزینه تمام شده تمامی اسناد وام دانشجویی بررسی و پرداخت شده در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۱۲۴,۲۲۲,۲۸۳,۲۹۵ ریال می‌باشد.

نتیجه‌گیری: کمترین زمان برای بررسی و تأیید اسناد، مربوط به وام تحصیلی و بیشترین زمان مربوط به وام ودیعه مسکن می‌باشد. همچنین، نیروی انسانی عمده‌ترین سهم را در هزینه تمام شده فرایند پرداخت وام دارد. با این حال، مقایسه میان هزینه تمام شده و کارمزد دریافتی نشان می‌دهد که فرایندهای اجرایی و عملکرد نیروی انسانی در مجموع از کارایی قابل قبولی برخوردار است.

کلیدواژه: صندوق رفاه، وام دانشجویی، هزینه تمام شده، حمایت دانشجویی، وزارت بهداشت،

ایران

تاریخ دریافت:

۱۴۰۴/۴/۲۵

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۶/۱۰

* نویسنده مسئول مقاله:

zakiyeh.reisi@gmail.com

مقدمه

امروزه دانشجویان به دلیل نقش مهمی که در اداره آینده کشور به عهده دارند، یکی از قشرهای مهم جامعه به حساب می آیند. اهمیت این نقش در این است که دانشجویان نه تنها بخش اصلی متخصصان زمینه های گوناگون علمی، فنی و هنری هر کشوری را تشکیل می دهند، بلکه همچنین این گروه مدیران اصلی در اداره آینده کشور و رهبر سایر اقشار جامعه در هدایت به سمت کمال و اهداف کشور می باشند. از سوی دیگر بخشی از دانشجویان در آینده عهده دار آموزش و پرورش نسل های بعد از خود خواهند بود و از این طریق به طور غیرمستقیم در کمال نسل های بعدی جامعه نیز دخالت دارند. اهمیت این موضوع زمانی مشخص است که به این نکته توجه شود که طبق آمار و ارقام موجود کشور ایران یک کشور جوان بوده و بخش عمده جمعیتی آن، متشکل از جمعیت جوان و نوجوان می باشد (۱).

اهمیت نیروی انسانی از نظر برخی متخصصان به حدی است که معتقدند سرمایه اصلی یک کشور توسعه یافته ظرفیت تکنیکی و منابع انسانی آن کشور است. منابع انسانی شامل تعداد نیروی محقق می باشد و یکی از پشتوانه های مهم آن دانشجویان می باشند. در نتیجه، هزینه در بخش آموزش دانشجویان یک نوع سرمایه گذاری به حساب می آید. سهم اعتبارات آموزش عالی به تولید ناخالص داخلی در کشورهای پیشرفته بین ۲/۵ تا ۴ درصد است در حالی که این نسبت در ایران طی دهه های اخیر بین ۰/۲ تا ۰/۷ درصد در نوسان بوده است (۲). در نظام های آموزش عالی، حمایت مالی از دانشجویان، یکی از ارکان حیاتی در تحقق عدالت آموزشی، افزایش دسترسی، کاهش ترک تحصیل و توسعه سرمایه انسانی به شمار می رود (۳، ۴). موضوع رفاه و تمهیدات رفاهی از گذشته های دور همواره مدنظر جوامع بوده است؛ اما امروزه

جنبه اداری و سازمانی یافته و واحدهای خدمات رفاهی به ضرورتی مهم و تعیین کننده در سازمان ها تبدیل شده است. در اسناد بالادستی منتشر شده در حوزه دانشجویی و دانشگاهی، از جمله نقشه جامع علمی کشور، زمینه سازی برای ارتقاء و رشد دانشجویان مورد تأکید می باشد. از جمله، فراهم آوردن شرایط مادی برای رشد و هدایت این قشر از افراد جامعه تصریح شده و این موضوع، دارای نقش اساسی در پیشرفت علمی کشور و توسعه انسانی دانسته شده است. بنابراین فراهم آوردن شرایط مادی جهت رشد دانشجویان نقش اساسی در پیشرفت علمی کشور داشته و برنامه ریزی برای ارتقا این منابع ضروری است. در این میان، صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت متولی ارائه تسهیلات دانشجویی به دانشجویان علوم پزشکی کشور می باشد که کمک به دانشجویان مستعد و بی بضاعت دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی به صراحت رسالت این صندوق به شمار می رود. این صندوق به عنوان یک نهاد عمومی تخصصی، مسئولیت ارائه تسهیلات مالی متنوعی همچون وام تحصیلی، ضروری، ودیعه مسکن و بیمه را بر عهده دارد که بخش قابل توجهی از نیازهای اقتصادی دانشجویان علوم پزشکی را پوشش می دهد. با تغییر و تحولات اقتصادی و اجتماعی در کشور، این صندوق نیز همواره به دنبال حرکت از وضع موجود به سوی وضع مطلوب بوده است و این لازمه آموزش در حیطه سلامت می باشد، اما صندوق با مشکلات مالی بسیاری روبرو می باشد؛ از نحوه تهیه گزارش های مالی تا روش های تأمین مالی، محدودیت منابع، فشارهای گروه های مختلف دانشجویی ناشی از افزایش هزینه های دانشجویی، مدیریت هزینه ها، دستیابی به حاشیه های ایمن در منافع حاصله، نگهداری ارزش اعتباری سازمان و اطمینان از جامعیت گزارش های مالی.

خدماتی چون وام دانشجویی، یارانه تغذیه و خوابگاه هستند و بیشتر پژوهش‌ها عمدتاً تمرکزشان بر اثربخشی سیاست‌های وام‌دهی، رضایتمندی یا تأثیر اجتماعی و اقتصادی تسهیلات محدود شده‌اند و تمرکزی بر موضوع تحلیل هزینه‌های واقعی و بازده اقتصادی این خدمات ندارند. در حالی که تحلیل هزینه‌ها با رویکرد ساختارمند و فرآیندمحور می‌تواند ابزار تصمیم‌گیری مؤثری برای مدیران نهادهای حمایتی باشد (۹).
 ۱۰. در شرایطی که منابع مالی صندوق رفاه محدود بوده و نیاز دانشجویان به حمایت مالی رو به افزایش است، تحلیل علمی هزینه تمام‌شده وام‌های دانشجویی ضرورتی دوچندان می‌یابد. چنین تحلیلی می‌تواند مبنای تصمیم‌گیری‌های آگاهانه در زمینه تخصیص منابع، تعیین اولویت‌ها و حتی بازنگری در سازوکارهای تأمین مالی آموزش عالی قرار گیرد. با این حال، مرور پیشینه پژوهش‌ها نشان می‌دهد که تاکنون مطالعات اندکی در زمینه بررسی جامع هزینه‌های واقعی وام‌های دانشجویی در ایران انجام شده است. پژوهش حاضر با هدف پر کردن این شکاف دانش، تلاش دارد تا بهای تمام‌شده انواع تسهیلات دانشجویی در صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت در سال مالی ۱۴۰۳ را با تمرکز بر دو بخش اصلی درگیر در فرآیند خدمات‌رسانی (مدیریت تسهیلات و مدیریت مالی) محاسبه و تحلیل کند.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نوع کاربردی، توصیفی و هزینه‌یابی گذشته‌نگر است و از دیدگاه صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت انجام شده است. جامعه پژوهش شامل کلیه فرآیندهای مرتبط با بررسی، تصویب و پرداخت تسهیلات دانشجویی در دو بخش مدیریت تسهیلات و مدیریت مالی صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت می‌باشد. داده‌های

با توجه به رشد تقاضا برای خدمات و تسهیلات دانشجویی و از طرف دیگر محدودیت منابع مالی دولت، محاسبه هزینه تمام‌شده این تسهیلات از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار است. با وجود اهمیت این تسهیلات، آنچه کمتر مورد توجه قرار گرفته، بررسی دقیق هزینه تمام‌شده وام‌های دانشجویی است. این برآورد می‌تواند مبنایی برای تخصیص بهینه منابع، بهبود بهره‌وری و ارتقاء شفافیت مالی در سطح سازمانی و ملی فراهم آورد (۵). سازمان‌های دولتی بیشترین مسئولیت را در ارائه خدمات عمومی عهده‌دار هستند و ماهیت کار چنان است که معمولاً رابطه منطقی بین خدمتی که ارائه می‌شود و مبلغی که به ازای آن پرداخت می‌شود، وجود ندارد. در حال حاضر برای استفاده کارا و اثربخش از منابع مالی، سیستم‌های مدیریت هزینه به صورت روزافزونی به کار گرفته می‌شوند (۶). مدیران صندوق باید از روش تحلیل هزینه و تحلیل اثربخشی هزینه‌ها به عنوان ابزار رسیدن به شناخت بهتر استفاده کنند و گردش منابع را در اختیار خود داشته باشند (۷).
 تحلیل هزینه می‌تواند کمکی برای استفاده بهتر از منابع محدود باشد. امروزه مطالعات نشان داده‌اند که بین قیمت واقعی خدمات واحد مورد مطالعه و تعرفه‌ها تفاوت وجود دارد، لذا بهتر است برای قیمت‌گذاری صحیح‌تر خدمات، از روش‌های دقیق محاسبه هزینه‌ها استفاده شود. با توجه به سهم بالای هزینه‌های پرسنلی و سرمایه‌ای، توجه ویژه به این منابع، استفاده صحیح و مناسب از آن‌ها، شناسایی و حذف هزینه‌های اضافی، می‌تواند گام‌های مؤثری در جهت افزایش کارایی و صرفه‌جویی در هزینه‌ها باشد (۸). بررسی موضوع در سطح داخلی و بین‌المللی نشان می‌دهد که مطالعات محدود و پراکنده‌ای به تحلیل هزینه تمام‌شده خدمات رفاهی دانشجویان، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، پرداخته‌اند و بسیاری از کشورها فاقد سیستم جامع ارزیابی هزینه تمام‌شده

و زمان سنجی، سهم زمانی این فعالیت (بررسی و پرداخت اسناد وام دانشجویی) از کل فعالیت‌های مدیریت تسهیلات ۴۴٪ و در مدیریت مالی ۴۱٪ تخمین زده شد.

اقلام هزینه‌ای در پنج طبقه اصلی شامل حقوق و دستمزد، استهلاك تجهیزات، تعمیر و نگهداری ساختمان، مواد مصرفی و هزینه‌های سربار طبقه‌بندی شدند (۱۲). هزینه نیروی انسانی با استفاده از نرخ حقوق و متوسط زمان صرف شده برای هر سند محاسبه شد. به دلیل پایان عمر مفید ساختمان، از در نظر گرفتن هزینه استهلاك ساختمان صرف نظر شد و تنها هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان لحاظ گردید (۱۳). استهلاك تجهیزات از طریق روش خط مستقیم با عمر مفید ۱۵ سال و نرخ اسقاط ۷ درصد طبق فرمول ذیل محاسبه گردید:

$$\text{ارزش اسقاط تجهیزات} - \text{بهای تمام شده تجهیزات} = \text{هزینه استهلاك سالیانه تجهیزات}$$

۱۵

هزینه لوازم مصرفی کل صندوق در سال ۱۴۰۳ از مدیریت بودجه اخذ و بر اساس تعداد نفرات مدیریت تسهیلات (۹ نفر) و مدیریت مالی (۱۳ نفر) به این دو مرکز فعالیت تسهیم داده شد و از عدد نهایی، تنها سهم فعالیت هدف (۴۴ درصد در مدیریت تسهیلات و ۴۱ درصد در مدیریت مالی) در نظر گرفته شد. هزینه‌های سربار شامل آب، برق، تلفن، اینترنت، سوخت، با توجه به متراتژ تخصیصی دو واحد (۱۴۰ متر مربع برای مدیریت تسهیلات، ۱۲۸ متر مربع برای مدیریت مالی) و میانگین مصرف ماهانه محاسبه شدند. اطلاعات هزینه‌ای از داده‌های داخلی صندوق، گزارش‌های مالی سالانه و منابع آنلاین برای اقلام تجهیزاتی و مصرفی استخراج شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از Microsoft Excel انجام شد. اصول اخلاقی پژوهش از جمله محرمانگی داده‌های مالی کاملاً رعایت گردید.

مربوط به سال مالی ۱۴۰۳ و تنها وام‌های در حال اجرا و قابل پرداخت در این سال مورد بررسی قرار گرفت.

برای محاسبه هزینه تمام شده از ترکیب دو روش بالا به پایین (Top-Down) و پایین به بالا (Bottom-Up) با بهره گیری از تکنیک‌های کارسنجی و زمان‌سنجی استفاده شد (۱۱). در روش بالا به پایین، ابتدا کل هزینه‌ها در سطح مرکزی سازمان ارائه‌دهنده خدمت بررسی می‌شود. سپس بر اساس عواملی مانند سهم هر مرکز فعالیت در استفاده از ساختمان، زمان و تعداد کارکنان، تسهیم هزینه به هر مرکز انجام می‌شود و هزینه هر واحد فرایند یا خدمت برآورد می‌گردد. در روش پایین به بالا، با استفاده از داده‌های دقیق مربوط به فعالیت‌ها و مصرف ورودی‌ها در سطح ارائه‌دهنده خدمت (از طریق سوابق یا مشاهدات) هزینه هر یک از مراکز فعالیت محاسبه می‌شود.

در این مطالعه، تمرکز صرفاً بر بررسی و پرداخت اسناد وام‌های دانشجویی است، اگرچه در بخش‌های مدیریت تسهیلات و مدیریت مالی فعالیت‌های متنوع دیگری نیز انجام می‌شود. در مدیریت تسهیلات، فعالیت‌های مختلفی مانند بررسی و پرداخت اسناد وام، بررسی و تأیید اسناد خوابگاه، رسیدگی به بدهی دانش‌آموختگان، تحقیق و توسعه، ارائه گزارش‌های مدیریتی، پاسخگویی به مراجعان و برگزاری جلسات انجام می‌شود. با این حال، فعالیت هدف مطالعه شامل بررسی و پرداخت ۱۸ نوع وام دانشجویی از قبیل وام تحصیلی مجردی، وام تحصیلی متاهلی، وام تحصیلی ۳ برابری مجردی، وام تحصیلی ۳ برابری متاهلی، ضروری مقاطع مختلف، ضروری ۲ برابری، ضروری ۳ برابری، حج و عتبات، ودیعه مسکن گروه ۱ و ۲، ازدواج، بیمه تامین اجتماعی دستپاری، بیمه تکمیلی دستپاری، تولد فرزند، شهریه، کمک خاص (بلاعوض) و ضروری ویژه می‌باشد. بر اساس آنالیز کارسنجی

یافته‌ها

ریال و در مدیریت مالی، به طور متوسط و برای فعالیت هدف به ازای هر دقیقه ۱۷۹,۸۱۵ ریال می‌باشد. هزینه تعمیر و نگهداری هر دقیقه مجموع تجهیزات سرمایه‌ای مدیریت مالی با احتساب فعالیت هدف ۹۰۳ ریال و مدیریت تسهیلات ۶۷۱ ریال می‌باشد. هزینه هر دقیقه مجموعه ملزومات مصرفی نیز در مدیریت مالی با احتساب فعالیت هدف ۹,۲۵۹ ریال و مدیریت تسهیلات ۶,۸۷۹ ریال می‌باشد؛ که هر سه نوع هزینه ذکر شده به ازای هر سال ۱۲ ماه کاری، هر ماه ۲۲ روز کاری، هر روز ۸ ساعت کاری و هر ساعت ۶۰ دقیقه محاسبه شده است.

در این مطالعه هزینه‌یابی ۱۸ نوع سند وام دانشجویی به تفکیک انواع هزینه‌های نیروی انسانی، تجهیزات، ساختمان، ملزومات مصرفی و سربار صورت گرفت. در نهایت، نتایج مربوط به متغیر وابسته شامل هزینه تمام شده انواع اسناد وام دانشجویی در صندوق رفاه دانشجویی وزارت بهداشت به تفکیک هر سند محاسبه گردید. همانطور که در جدول ۱ مشخص است، دستمزد نیروی انسانی در مدیریت تسهیلات به طور متوسط و برای فعالیت هدف به ازای هر دقیقه ۱۵۵,۷۳۹

جدول ۱- هزینه نیروی انسانی، تعمیر و نگهداری تجهیزات و ملزومات مصرفی به ازای دقیقه

دستمزدهای نیروی انسانی		
زمان‌بندی	مجموع حقوق و دستمزد پرسنل مدیریت تسهیلات (ریال)	مجموع حقوق و دستمزد پرسنل مدیریت مالی (ریال)
سالانه	۴۴,۸۵۲,۷۱۶,۷۷۴	۵۵,۵۷۶,۰۰۰,۰۰۰
دقیقه	۳۵۳,۹۵۱	۴۳۸,۵۷۳
سهم اسناد وام دانشجویی از کل فعالیت‌ها	۱۵۵,۷۳۹	۱۷۹,۸۱۶
هزینه تعمیر و نگهداری تجهیزات		
زمان‌بندی	مجموع هزینه تعمیر و نگهداری تجهیزات مدیریت تسهیلات (ریال)	مجموع هزینه تعمیر و نگهداری تجهیزات مدیریت مالی (ریال)
سالانه	۱۹۳,۱۴۷,۸۲۶	۲۷۸,۹۹۱,۳۰۴
دقیقه	۱,۵۲۴	۲,۲۰۲
سهم اسناد وام دانشجویی از کل فعالیت‌ها	۶۷۱	۹۰۳
هزینه ملزومات مصرفی		
زمان‌بندی	مجموع هزینه ملزومات مصرفی مدیریت تسهیلات (ریال)	مجموع هزینه ملزومات مصرفی مدیریت مالی (ریال)
سالانه	۱,۹۸۱,۰۹۵,۶۵۲	۲,۸۶۱,۵۸۲,۶۰۹
دقیقه	۱۵,۶۳۴	۲۲,۵۸۲
سهم اسناد وام دانشجویی از کل فعالیت‌ها	۶,۸۷۹	۹,۲۵۹

ماه ۲۲ روز کاری، هر روز ۸ ساعت کاری و هر ساعت ۶۰ دقیقه محاسبه شده است و ارزش اسقاط آن‌ها ۷ درصد ارزش اولیه و عمر مفید آن‌ها ۱۵ سال در نظر گرفته شده است (جدول ۲).

در خصوص تجهیزات سرمایه‌ای، هزینه استهلاک هر دقیقه مجموعه تجهیزات سرمایه‌ای مدیریت تسهیلات و مدیریت مالی به ترتیب با احتساب فعالیت هدف ۱,۱۶۸ ریال و ۱,۴۵۸ ریال می‌باشد؛ که به ازای هر سال ۱۲ ماه کاری، هر

جدول ۲- هزینه استهلاک تجهیزات سرمایه‌ای به ازای دقیقه

نوع تجهیزات	میز	صندلی	هترون	کیبورد	ماوس	مانیتور	تلفن	پرینتر
قیمت واحد (ریال)	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰
تعداد	مدیریت تسهیلات	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۴
	مدیریت مالی	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۲
هزینه کل (ریال)	مدیریت تسهیلات	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰
	مدیریت مالی	۱,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۶,۰۰۰,۰۰۰	۵۲,۰۰۰,۰۰۰	۱,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
هزینه استهلاک سالانه (ریال) (با احتساب سهم فعالیت هدف از کل فعالیت‌ها)								
مدیریت تسهیلات								
۱۴۷,۹۶۶,۷۲۰								
مدیریت مالی								
۱۸۴,۷۵۲,۵۶۰								
هزینه استهلاک دقیقه (ریال)								
مدیریت تسهیلات								
۱,۱۶۸								
مدیریت مالی								
۱,۴۵۸								

می‌باشد؛ که به ازای هر سال ۱۲ ماه کاری، هر ماه ۲۲ روز کاری، هر روز ۸ ساعت کاری و هر ساعت ۶۰ دقیقه با احتساب سهم فعالیت هدف و سهم زیربنای هر مرکز فعالیت از کل زیربنای ساختمان صندوق محاسبه شده است.

بر اساس داده‌های هزینه‌ای گرفته شده از مدیریت بودجه صندوق رفاه، هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۵,۳۶۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. بدین ترتیب و بر اساس جدول ۳، هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان مربوط به مدیریت تسهیلات ۴۰۷ ریال و مدیریت مالی ۳۴۷ ریال در هر دقیقه

جدول ۳- هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان

مرکز فعالیت	سهم زیربنای مرکز فعالیت از کل زیربنای ساختمان (درصد)	هزینه تعمیر و نگهداری سالیانه (ریال) (با احتساب سهم فعالیت هدف)	هزینه تعمیر و نگهداری دقیقه (ریال)
مدیریت تسهیلات	۲	۵۱,۵۹۹,۶۲۵	۴۰۷
مدیریت مالی	۲	۴۳,۹۶۰,۲۰۰	۳۴۷

اینترنت و تلفن به مدیریت تسهیلات و مدیریت مالی بر اساس نسبت مترآژ هر کدام از این دو مرکز فعالیت از کل ساختمان صندوق تسهیم داده شده است؛ که با احتساب سهم فعالیت هدف به ازای هر دقیقه ۶۵۶ ریال مربوط به مدیریت تسهیلات است و ۵۵۹ ریال نیز مربوط به مدیریت مالی می‌باشد.

قبل از ارائه نتایج نهایی هزینه‌های سربار، لازم به ذکر است بر اساس داده‌های دریافتی از مدیریت بودجه صندوق، مجموع هزینه‌های آب، برق، سوخت، اینترنت و تلفن کل ساختمان صندوق در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۸,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. بر اساس جدول ۴، مجموع هزینه‌های آب، سوخت، برق،

جدول ۴- هزینه آب، سوخت، برق، اینترنت و تلفن

مالی	تسهیلات	مرکز فعالیت
۱۷۲,۸۰۰,۰۰۰	۱۸۹,۰۰۰,۰۰۰	کل هزینه آب، برق، سوخت، تلفن و اینترنت در سال ۱۴۰۳ (ریال)
۱۴,۴۰۰,۰۰۰	۱۵,۷۵۰,۰۰۰	هزینه ماهیانه (ریال)
۱,۳۶۴	۱,۴۹۱	هزینه دقیقه (ریال)
۵۵۹	۶۵۶	هزینه دقیقه (ریال) با احتساب سهم فعالیت هدف از کل فعالیت‌ها

جدول ۵ هزینه تمام شده هریک از اسناد وام دانشجویی را بصورت کلی و همچنین به تفکیک نوع هزینه نشان می‌دهد. همانطور که مشخص است، اسناد ودیعه مسکن با ۴۲,۶۰۲,۵۱۴ ریال بیشترین و تحصیلی مجردی با ۲۸,۵۸۶,۰۴۰ ریال کمترین هزینه نیروی انسانی با میانگین ۳۳,۵۶۱,۰۲۳ ریال را به خود اختصاص داده‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهد هزینه مربوط به استهلاك و تعمیر و نگهداری تجهیزات هر یک سند ودیعه مسکن با ۵۳۱,۴۹۹ ریال بیشترین هزینه را دارد. در مقابل، هریک سند تحصیلی مجردی با ۳۶۶,۰۰۰ ریال کمترین هزینه استهلاك تجهیزات را دارد که میانگین این دسته از هزینه‌ها ۴۲۴,۷۲۴ ریال می‌باشد. از طرف دیگر، هر یک سند وام تحصیلی مجردی و ضروری مقاطع مختلف با ۵۹,۹۵۳ ریال کمترین و هریک سند ودیعه مسکن با ۹۶,۶۰۰ ریال بیشتری هزینه مربوط به تعمیر و نگهداری ساختمان با میانگین ۷۲,۹۶۰ ریال را دارند.

جدول ۵ هزینه تمام شده هریک از اسناد وام دانشجویی را بصورت کلی و همچنین به تفکیک نوع هزینه نشان می‌دهد. همانطور که مشخص است، اسناد ودیعه مسکن با ۴۲,۶۰۲,۵۱۴ ریال بیشترین و تحصیلی مجردی با ۲۸,۵۸۶,۰۴۰ ریال کمترین هزینه نیروی انسانی با میانگین ۳۳,۵۶۱,۰۲۳ ریال را به خود اختصاص داده‌اند. یافته‌ها نشان می‌دهد هزینه مربوط به استهلاك و تعمیر و نگهداری تجهیزات هر یک سند ودیعه مسکن با

یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد هر یک از اسناد وام تحصیلی مجردی و یا ضروری مقاطع مختلف با هزینه ۳۳۵,۳۸,۱۳۷ ریال کمترین هزینه تمام شده و هر یک سند ودیعه مسکن با ۵۶,۷۴۳,۴۷۵ ریال بیشترین هزینه تمام شده را دارند؛ که میانگین هزینه تمام شده اسناد وام دانشجویی ارائه شده در صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت ۴۴,۷۴۱,۳۶۶ ریال می‌باشد.

با توجه به اینکه در سال ۱۴۰۳ تعداد ۲,۵۷۰ سند از انواع مختلف اسناد وام دانشجویی بررسی و پرداخت شده است که در جدول ۵ نیز می‌توان مشاهده کرد، کل هزینه تمام شده این تعداد انواع اسناد وام دانشجویی بررسی و پرداخت شده در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۱۲۴,۲۲۲,۲۸۳,۲۹۵ می‌باشد.

با توجه به هزینه‌های ملزومات مصرفی، هر یک سند وام تحصیلی مجردی ۱,۴۲۰,۵۷۷ ریال کمترین هزینه ملزومات مصرفی را دارد و هر یک سند ودیعه مسکن ۲,۰۳۹,۶۷۰ ریال بیشترین هزینه ملزومات مصرفی را به خود اختصاص داده است؛ که میانگین ای هزینه‌ها ۱,۶۴۰,۳۱۷ ریال می‌باشد.

در ادامه، یافته‌های کل هزینه‌های سربار شامل ۲۵ درصد از کل هزینه‌های نیروی انسانی، تجهیزات و ساختمان، بعلاوه هزینه‌های آب، برق، سوخت، تلفن و اینترنت در جدول ۵ قابل مشاهده است. با توجه به نتایج، هر یک از اسناد وام تحصیلی مجردی و ضروری مقاطع مختلف با هزینه ۷,۷۰۴,۷۶۵ ریال کمترین و ودیعه مسکن با ۱۱,۴۷۳,۲۴۳ ریال بیشترین هزینه سربار را دارند؛ که میانگین این هزینه‌ها ۹,۰۴۲,۳۴۲ ریال به ازای هر سند می‌باشد.

جدول ۵- هزینه‌های تمام شده اسناد وام دانشجویی

هزینه کل اسناد وام پرداخت شده در سال ۱۴۰۳ (ریال)	تعداد سند وام پرداخت شده در سال ۱۴۰۳	هزینه تمام شده و نهایی (ریال)	هزینه سربار (ریال)	هزینه ملزومات مصرفی (ریال)	هزینه ساختمان (ریال)	هزینه تجهیزات (ریال)	هزینه نیروی انسانی (ریال)	مدت زمان بررسی سند در مدیریت مالی (دقیقه)	مدت زمان بررسی سند در مدیریت تسهیلات (دقیقه)	نوع وام	*
۱۰,۱۹۹,۷۷۶,۵۱۰	۲۵۷	۳۸,۱۳۷,۳۳۵	۷,۷۰۴,۷۶۵	۱,۴۲۰,۵۷۷	۵۹,۹۵۳	۳۶۶,۰۰۰	۲۸,۵۸۶,۰۴۰	۱۲۰	۴۵	تحصیلی مجردی	۱
		۴۱,۲۳۸,۳۵۸	۸,۳۳۲,۸۴۴	۱,۵۲۳,۷۵۹	۶۶,۰۶۱	۳۹۳,۵۷۵	۳۰,۹۲۲,۱۱۹	۱۲۰	۶۰	تحصیلی متاهلی	۲
۲۴۴,۳۲۹,۱۲۵	۶	۴۰,۲۰۴,۶۸۴	۸,۱۲۳,۴۸۴	۱,۴۸۹,۳۶۵	۶۴,۰۲۵	۳۸۴,۳۸۳	۳۰,۱۴۳,۴۲۶	۱۲۰	۵۵	تحصیلی ۳ برابری مجردی	۳
		۴۱,۲۳۸,۳۵۸	۸,۳۳۲,۸۴۴	۱,۵۲۳,۷۵۹	۶۶,۰۶۱	۳۹۳,۵۷۵	۳۰,۹۲۲,۱۱۹	۱۲۰	۶۰	تحصیلی ۳ برابری متاهلی	۴
۴,۵۷۶,۴۸۰,۱۵۴	۱۲۰	۳۸,۱۳۷,۳۳۵	۷,۷۰۴,۷۶۵	۱,۴۲۰,۵۷۷	۵۹,۹۵۳	۳۶۶,۰۰۰	۲۸,۵۸۶,۰۴۰	۱۲۰	۴۵	ضروری مقاطع مختلف	۵
۳,۱۴۸,۰۹۶,۰۸۷	۷۱	۴۴,۳۳۹,۳۸۲	۸,۹۶۰,۹۲۴	۱,۶۲۶,۹۴۱	۷۲,۱۶۹	۴۲۱,۱۴۹	۳۳,۲۵۸,۱۹۸	۱۲۰	۷۵	ضروری حج و عتبات	۶
۱,۱۱۳,۴۳۵,۶۶۸	۲۷	۴۱,۲۳۸,۳۵۸	۸,۳۳۲,۸۴۴	۱,۵۲۳,۷۵۹	۶۶,۰۶۱	۳۹۳,۵۷۵	۳۰,۹۲۲,۱۱۹	۱۲۰	۶۰	ضروری ۲ برابری	۷
۳۳۸,۱۷۶,۲۶۰	۸	۴۲,۲۷۲,۰۳۳	۸,۵۴۲,۲۰۴	۱,۵۵۸,۱۵۳	۶۸,۰۹۷	۴۰۲,۷۶۶	۳۱,۷۰۰,۸۱۲	۱۲۰	۶۵	ضروری ۳ برابری	۸
۲,۴۲۳,۷۰۳,۹۷۲	۵۰	۴۸,۴۷۴,۰۷۹	۹,۷۹۸,۳۶۴	۱,۷۶۴,۵۱۸	۸۰,۳۱۲	۴۵۷,۹۱۶	۳۶,۳۷۲,۹۷۰	۱۲۰	۹۵	ویژه دستیاری	۹
۱,۲۵۲,۹۸۱,۷۲۳	۲۷	۴۶,۴۰۶,۷۳۰	۹,۳۷۹,۶۴۴	۱,۶۹۵,۷۲۹	۷۶,۲۴۰	۴۳۹,۵۳۳	۳۴,۸۱۵,۵۸۴	۱۲۰	۸۵	تجهیزات الکترونیک	۱۰
۱۲,۵۵۴,۷۸۶,۵۷۴	۲۵۹	۴۸,۴۷۴,۰۷۹	۹,۷۹۸,۳۶۴	۱,۷۶۴,۵۱۸	۸۰,۳۱۲	۴۵۷,۹۱۶	۳۶,۳۷۲,۹۷۰	۱۲۰	۹۵	بیمه تامین اجتماعی دستیاری	۱۱
۴,۰۲۳,۳۴۸,۵۹۳	۸۳	۴۸,۴۷۴,۰۷۹	۹,۷۹۸,۳۶۴	۱,۷۶۴,۵۱۸	۸۰,۳۱۲	۴۵۷,۹۱۶	۳۶,۳۷۲,۹۷۰	۱۲۰	۹۵	بیمه تکمیلی دستیاران	۱۲
۱۲,۶۳۶,۷۲۳,۷۳۰	۲۸۵	۴۴,۳۳۹,۳۸۲	۸,۹۶۰,۹۲۴	۱,۶۲۶,۹۴۱	۷۲,۱۶۹	۴۲۱,۱۴۹	۳۳,۲۵۸,۱۹۸	۱۲۰	۷۵	ازدواج	۱۳
۶,۰۳۰,۱۵۵,۸۸۵	۱۳۶	۴۴,۳۳۹,۳۸۲	۸,۹۶۰,۹۲۴	۱,۶۲۶,۹۴۱	۷۲,۱۶۹	۴۲۱,۱۴۹	۳۳,۲۵۸,۱۹۸	۱۲۰	۷۵	تولد فرزند	۱۴
۲۴,۱۴۰,۰۹۱,۵۶۰	۴۹۸	۴۸,۴۷۴,۰۷۹	۹,۷۹۸,۳۶۴	۱,۷۶۴,۵۱۸	۸۰,۳۱۲	۴۵۷,۹۱۶	۳۶,۳۷۲,۹۷۰	۱۲۰	۹۵	شهریه	۱۵
۳۸,۷۵۵,۷۹۳,۶۲۵	۶۸۳	۵۶,۷۴۳,۴۷۵	۱۱,۴۷۳,۲۴۳	۲,۰۳۹,۶۷۰	۹۶,۶۰۰	۵۳۱,۴۴۹	۴۲,۶۰۲,۵۱۴	۱۲۰	۱۳۵	ودیعہ مسکن‌های گروه ۱ و ۲	۱۶
۱,۵۳۱,۴۲۲,۱۰۶	۳۳	۴۶,۴۰۶,۷۳۰	۹,۳۷۹,۶۴۴	۱,۶۹۵,۷۲۹	۷۶,۲۴۰	۴۳۹,۵۳۳	۳۴,۸۱۵,۵۸۴	۱۲۰	۸۵	کمک خاص (بلاعوض)	۱۷
۱,۲۵۲,۹۸۱,۷۲۱	۲۷	۴۶,۴۰۶,۷۳۰	۹,۳۷۹,۶۴۴	۱,۶۹۵,۷۲۹	۷۶,۲۴۰	۴۳۹,۵۳۳	۳۴,۸۱۵,۵۸۴	۱۲۰	۸۵	ضروری ویژه	۱۸
۱۲۴,۲۲۲,۲۸۳,۲۹۵	۲,۵۷۰					مجموع					

بحث

صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت همواره متولی پرداخت انواع تسهیلات به دانشجویان علوم پزشکی بوده و در همه ادوار نهایت تلاش بر این بوده است که تسهیلات به دانشجویان مستعد و کم‌بضاعت تخصیص داده شوند. برای دستیابی به این مهم و استمرار و ارتقاء خدمات در این راستا بایستی شناخت دقیق از هزینه تمام شده ارائه خدمات صورت گیرد و تمام تلاش جهت کاهش هزینه‌ها و ارائه خدمات بیشتر انجام شود؛ بنابراین کاهش هزینه تمام شده ارائه خدمات منجر به کارایی بیشتر صندوق و ارائه خدمات بهتر و بیشتر می‌شود.

طبق نتایج این پژوهش، کمترین هزینه نیروی انسانی مربوط به وام تحصیلی و ضروری عادی با مبلغ ۲۸,۵۸۶,۰۴۰ ریال و بیشترین هزینه نیروی انسانی مربوط به ودیعه مسکن با مبلغ ۴۲,۶۰۲,۵۱۴ ریال می‌باشد. این اختلاف هزینه صرفاً به دلیل مدت زمان بررسی اسناد در مدیریت تسهیلات می‌باشد. در فرایند بررسی اسناد، معمولاً کارشناس بایستی آیتم‌های متفاوتی در سند را بررسی و تأیید کند که این فرایند زمان‌بر می‌باشد؛ بنابراین جهت کاهش زمان بررسی اسناد توسط کارشناس، ارتقای زیرساخت‌های فناوری اطلاعات مانند ایجاد استعلام‌های برخط از سازمان‌های مختلف، هوشمندسازی نرم‌افزار مورد استفاده صندوق رفاه در پرداخت وام دانشجویی و همچنین به کارگیری هوش مصنوعی جهت بررسی‌های اولیه می‌تواند فرایند پرداخت انواع اسناد وام دانشجویی را تسریع بخشد و با کاهش مدت زمان، هزینه‌های نیروی انسانی صرف شده را کاهش داد، همانطور که پارسایان در مطالعه خود بیان می‌دارد فناوری اطلاعات، حیطة نظارت و کارایی مدیران از طریق بکارگیری سیستم‌های مکانیزه را به طور چشمگیری ارتقا بخشیده و از طریق مهندسی مجدد به تقلیل فرآیندها، کاهش زمان انجام کارها و تعداد منابع انسانی در سطح

عملیات انجامیده است (۱۴). همچنین مطالعه‌ای توسط اکبری و همکاران نشان داد کارکردهای افزایش کیفیت و بهره‌وری اقتصادی ارائه خدمات، کاهش هزینه پیامدهای تصمیمات نسنجیده و ارتقای شفافیت، پاسخگویی و اعتماد عمومی به‌عنوان خروجی‌ها و تأثیرات هوش مصنوعی می‌باشند (۱۵).

همانطور که در قسمت روش کار نیز توضیح داده شد، ساختمان صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت قدمتی بیش از ۳۰ سال دارد و به دلیل سپری شدن عمر مفید ساختمان، از لحاظ نمودن هزینه استهلاک ساختمان صرف نظر شد و تنها هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان در نظر گرفته شد؛ اما ضروریست به این نکته اشاره کرد که خدماتی که در صندوق رفاه ارائه می‌شود الکترونیکی است و دانشجویان بصورت کاملاً غیر حضوری از خدمات بهره‌مند می‌گردند. این در حالی است که ساختمان صندوق رفاه در یک موقعیت مکانی تجاری قرار دارد و در عین حال خدمات اداری غیر حضوری ارائه می‌دهد که از لحاظ اقتصادی معقولانه به نظر نمی‌رسد و بهتر است ساختمان صندوق رفاه به موقعیتی غیر تجاری منتقل گردد و از اختلاف قیمت ساختمان تجاری به غیر تجاری منفعت لازم را کسب کند.

با بررسی نتایج تحقیق در خصوص هزینه ملزومات مصرفی، کمترین هزینه ملزومات جهت بررسی یک سند وام تحصیلی با جمع کل هزینه‌های تمام شده در مدیریت تسهیلات و واحد مالی برابر ۱,۴۲۰,۵۷۷ ریال ودیعه مسکن با اختصاص مبلغ ۲,۰۳۹,۶۷۰ بیشترین هزینه ملزومات مصرفی را به خود اختصاص داده است. به‌طور میانگین، هزینه ملزومات مصرفی بعد از هزینه ساختمان و تجهیزات سرمایه‌ای، کمترین سهم را در هزینه تمام شده اسناد وام دانشجویی دارد. هرچند همچنان با اتخاذ راهکارهایی مانند اصلاح الگوی مصرف، ارتقاء زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و حذف کامل کاغذ از

برونسپاری منابع انسانی یک راهبرد مدیریتی نوآورانه است که بر تمام حوزه‌های مرتبط با منابع انسانی و مدیریت آن‌ها تمرکز دارد. این راهبرد می‌تواند پیامدهای مثبت و منفی برای یک سازمان به همراه داشته باشد. با وجود شکاف‌های موجود و نیاز به ارزیابی مزایا، استفاده از برونسپاری در مدیریت منابع انسانی رو به افزایش است؛ بنابراین، مدیریت صحیح این فعالیت بسیار حائز اهمیت است، به‌ویژه در سازمان‌های خدماتی که عامل انسانی نقش بسیار مهمی در آن‌ها ایفا می‌کند (۱۷). همچنین، برای کاهش هزینه تعمیر و نگهداری تجهیزات و ساختمان و همچنین کاهش برخی از هزینه‌های پرسنلی پیشنهاد می‌شود از رویکرد حضور فیزیکی ۵۰ درصدی پرسنل استفاده شود به گونه‌ای که وظایفی که نیاز به حضور فیزیکی در سازمان ندارند به صورت غیر حضوری انجام شوند. در این صورت ساختمانی با متراژ پایین‌تر بهترین بهره‌برداری را نیز برای انجام خدمات موظفه خواهد داشت.

گزارشات حاصل از نتایج بررسی تعداد اسناد وام‌های پرداخت شده نشان داد در سال ۱۴۰۳ صندوق رفاه در مجموع ۲۵۷۰ سند وام دانشجویی را بررسی و پرداخت کرده است که هزینه تمام شده این تعداد سند مبلغی بالغ بر ۱۲۴ میلیارد ریال می‌باشد. در این میان، اسناد ودیعه مسکن با تعداد ۶۸۳ عدد بیشترین تعداد سند در بین تسهیلات مختلف به خود اختصاص داده و با توجه به زمان‌بر بودن بررسی این اسناد سهم قابل توجهی از هزینه تمام شده کل را به خود اختصاص داده است به طوری که از مقدار ۱۲۴ میلیارد ریال هزینه کل تمام شده کلیه اسناد در سال ۱۴۰۳ مبلغ ۳۸ میلیارد ریال را که سهم ۳۰ درصدی را دارد به خود اختصاص داده است. البته بایستی در نظر داشت از مبالغ وام‌های دانشجویی اعطا شده به دانشجویان مبلغ ۴ درصد کارمزد کسر می‌گردد که در سال ۱۴۰۳ در مجموع مبلغ ۲۵۰ میلیارد ریال از محل کارمزد وام‌های

تمامی فرایندها اجرای نظام مدیریت سبز می‌توان هزینه ملزومات مصرفی را کاهش و بهره‌وری را افزایش داد (۱۶).

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد در بررسی وام تحصیلی و ضروری در مقاطع مختلف کمترین هزینه‌ی سربار با مبلغ ۷,۷۰۴,۷۶۵ ریال و بیشترین این هزینه مربوط به بررسی اسناد ودیعه مسکن با مقدار ۱۱,۴۷۳,۲۴۳ ریال می‌باشد. هزینه‌های سربار شامل تمامی هزینه‌های بالاسری و پشتیبانی و همچنین آب، برق، تلفن، اینترنت و سوخت می‌باشد که این موارد نیز با اجرای نظام مدیریت سبز و اصلاح الگوی مصرف قابل بهینه‌سازی می‌باشند (۱۶). همچنین با توجه به قدمت بالای ساختمان صندوق رفاه و فرسودگی آن، نقل مکان به یک ساختمان نوساز و استاندارد تصمیمی است که در نهایت منجر به کنترل هزینه‌های مربوط به انرژی می‌گردد.

همانطور که در جدول ۵ مشخص است، مدت زمان بررسی اسناد وام‌های دانشجویی از مهم‌ترین دلایل اختلاف هزینه تمام شده می‌باشد. با توجه به این که در مدیریت تسهیلات در بین کلیه تسهیلات دانشجویی کمترین زمان صرف وام تحصیلی مجردی می‌شود، بنابراین کمترین هزینه تمام شده در بین کلیه تسهیلات را به خود اختصاص داد که به طور کلی هزینه تمام شده این وام در مدیریت تسهیلات و مدیریت مالی که اعم از هزینه‌های نیروی انسانی، هزینه‌های تجهیزات، هزینه تعمیر و نگهداری ساختمان، هزینه ملزومات مصرفی و بالاسری و پشتیبانی را شامل می‌شود، مقدار ۳۸,۱۳۷,۳۳۵ ریال و ودیعه مسکن با بیشترین هزینه تمام شده با مقدار ۵۶,۷۴۳,۴۷۵ ریال بازه‌های کمترین و بیشترین مقادیر هزینه کل تمام شده را به خود اختصاص دادند.

به‌طور متوسط تقریباً ۷۰ درصد هزینه تمام شده هر یک سند وام دانشجویی مربوط به نیروی انسانی می‌باشد؛ بنابراین، در زمینه نیروی انسانی، برونسپاری می‌تواند قابل بررسی باشد.

می‌دهد که فرایندهای اجرایی و عملکرد نیروی انسانی در مجموع از کارایی قابل قبولی برخوردار است.

یکی از محدودیت‌های اصلی این مطالعه، فقدان تحقیقات مشابه در حوزه تسهیلات دانشجویی در کشور است که امکان مقایسه نتایج را محدود می‌سازد. با توجه به این خلأ پژوهشی، پیشنهاد می‌گردد در مطالعات آینده به برآورد هزینه تمام‌شده اسناد وام‌های دانشجویی در صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پرداخته و نتایج حاصل با یافته‌های مطالعه حاضر مقایسه شوند. چنین مقایسه‌ای می‌تواند به درک دقیق‌تر از کارایی نظام ارائه تسهیلات دانشجویی در سطوح مختلف کمک کرده و زمینه را برای بهبود سیاست‌گذاری فراهم آورد.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله از مدیران و کارشناسان صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت که با ارائه اطلاعات در انجام این مطالعه همیاری نمودند، نهایت سپاس و قدردانی می‌گردد. سپاسگزاری ویژه‌ای نیز از جناب آقای دکتر مانی یوسفوند که با ارائه مشاوره‌های ارزشمند خود به بهبود دقت این پژوهش کمک نمودند، به عمل می‌آید.

دانشجویی عایدی برای صندوق رفاه به وجود آمده است؛ بنابراین صندوق رفاه دانشجویان با توجه به کل هزینه تمام شده اسناد وام دانشجویی (۱۲۴ میلیارد ریال) و عایدی از محل کارمزد وام‌های دانشجویی (۲۵۰ میلیارد ریال)، حدود ۱۲۶ میلیارد ریال درآمدزایی داشته است.

نتیجه‌گیری

این مطالعه به برآورد هزینه تمام‌شده انواع وام‌های دانشجویی پرداخت که توسط صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت برای دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ارائه می‌شوند. یافته‌ها نشان داد که کمترین زمان برای بررسی و تأیید اسناد، مربوط به وام تحصیلی و بیشترین زمان، مربوط به وام ودیعه مسکن است. این تفاوت زمانی منجر به پایین‌ترین هزینه تمام‌شده برای وام تحصیلی و بالاترین هزینه برای ودیعه مسکن شده است.

نتایج همچنین حاکی از آن است که نیروی انسانی، عمده‌ترین سهم را در هزینه تمام‌شده اسناد وام‌ها دارد. با این حال، مقایسه میان هزینه تمام‌شده و کارمزد دریافتی نشان

References

1. M Rezaei A, A Vahedian A. Comparison of depression, anxiety, stress and quality of life in dormitories students of Tarbiat Modares University. 2007.
2. Mirarab Razi R, Vakeelabadi MA. Comparison of the student pyramid in Iran and six developed countries. *Rahyaft*. 2006;16(38). Persian.
3. Altbach PG, Salmi J. The road to academic excellence: The making of world-class research universities: World Bank Publications; 2011.
4. Woodhall M. Student loans: potential, problems, and lessons from international experience. *Journal of Higher Education in Africa/Revue de l'enseignement supérieur en Afrique*. 2004;37-51.
5. Johnstone DB, Marcucci PN. Financing higher education worldwide: Who pays? Who should pay?: jhu Press; 2010.
6. Blocher E, Chen KH, Lin WT. Cost management: A strategic emphasis. 2002.
7. AHMADI JAHAN ABAD F., MOSHRAFZADEH K.H, DAVARI K., PARISAI Z., DAYANATI K.H., ABRAVAN J.. COST – ANALYSIS IN HEALTH & MEDICATION SERVICES IN HEALTH SECTOR OF KOHGILUYEH & BOYRAHMAD PROVINCE. ARMAGHAN DANESH[Internet]. 2005;10(3 (39)):83-93. Available from: <https://sid.ir/paper/77470/en>.
8. Beyranvand R, EBADI FAF, Emamgholipour S, Arab M. Unit-cost calculation of delivered services based on activity based costing (ABC) method compared with approved tariffs in physiotherapy department of Sina hospital affiliated to Tehran University of medical sciences in 2013-2014. 2016.
9. Kalhor R, Norouzi S, Kiaei MZ, Emami M, Maleki Y, Ramandi FD. The Calculation of the Costs of CT-scan Services at Shahid Rajaei Hospital in Qazvin, Iran Using the ABC Model and Comparison with the Tariff of the Iranian Ministry of Health. *International Journal of Health and Life Sciences*. 2020;6(2).
10. Tsang MC. Cost analysis for educational policymaking: A review of cost studies in education in developing countries. *Review of educational research*. 1988;58(2):181-230.
11. Kaplan RS, Anderson SR. Time-driven activity-based costing: a simpler and more powerful path to higher profits: Harvard business press; 2007.
12. Vazakidis A, Karagiannis I, Tsiakta A. Activity-based costing in the public sector. *Journal of social sciences*. 2010;6(3):376-82.
13. José Marcelo Martins M, José Elde Fernandes de Borba J, João da Costa P, Chenia Rocha F. Enhancing Building Depreciation Models Integrating Obsolescence Factors in Modern Built Heritage. *Global Journal of Human-Social Science*. 2024;24(H4):19-25.
14. Parsaian I. A review on the role of modern information and communication technologies in accounting and financial affairs. 4th National Conference on Sustainable Development in Management and Accounting Sciences of Iran; 2023. Persian.
15. Akbari I, Vaezi R, Aslipour H, Abdolhosseinzadeh M, Shahrayini SM. Identification and Modeling of Artificial Intelligence Functions in Enhancing the Efficacy of the Administrative System and Public Service Delivery. *Journal of Iranian Public Administration Studies*. 2024;7(2):111-47.
16. Mazaheritehrani M, Alvani M, Vaezi R, Zahedi S, Qorbanizadeh V. The Model Of Green Management for Iranian public organizations. *Iranian journal of management sciences*. 2023;17(68):1-43.
17. Žitkienė R. The management model for human-resource outsourcing among service companies. *Intelektinė ekonomika*. 2015;9(1):80-9.